

Rodna Gruda

CVIČEK – posebnost Slovenije

CVIČEK - Specialty of the Slovenian Region

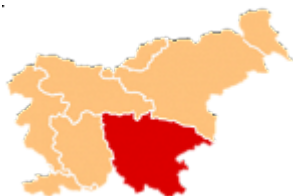
Objavljeno dne/Published on: 20.02.2017

Avtor članka/Article Author: J.I.D.

Vino je alkoholna pijača, ki nastane kot rezultat alkoholnega vrenja grozdnega soka oziroma mošta. Beseda izhaja iz latinskega izraza vinum, ki pomeni tako vino kot trta. Proces alkoholnega vrenja povzročijo mikroorganizmi (glive kvasovke), ki počasi pretvarjajo sladkor v alkohol. Domovina cvička je le dolenjski vinorodni okoliš, ki je del vinorodne dežele Posavje. Dolenjska predstavlja največje vinogradniško območje v Sloveniji in poteka ob desnem bregu reke Save, ob bregovih reke Krke in pobočjih Gorjancev vse do hrvaške meje na jugovzhodu. Cviček je posebnost med vini v slovenskem in svetovnem merilu, saj je edinstven in drugje neponovljiv. Je pojem slovenskega nacionalnega vina in sodi v slovensko zakladnico. Prve zapise o cvičku najdemo že ob koncu 17. stoletja (Janez Vajkard Valvasor). Svoj prepород pa je doživel na prelomu iz 19. v 20. stoletje, ko so zaradi trtne uši prenovili veliko vinogradov. Vinski trgovci so že v času pred prvo svetovno vojno prodajali cviček na Dunaj in v Gradec, v času po drugi svetovni vojni so ga izvažali tudi v Švico, Belgijo in Anglijo ter celo v Brazilijo. Danes ga poznajo že v pretežnem delu Evrope (zlasti EU), Severni Ameriki in Rusiji. Cviček je poleg toskanskega chiantija edino vino na svetu, sestavljeno iz rdečih in belih sort grozdja. Ima značaj rdečega vina, saj vsebuje približno 65 % rdečih sort grozdja, od tega največ žametne črnine ali žametovke in modre frankinje, in približno 35 % belih sort, in sicer kraljevino, laški rizling, rumeni plavec, zeleni silvanec, o, štajersko belino ali ranfol. Vina, ki so lahko podobne sestave, pa je grozdje zraslo izven tega okoliša, se ne smejo imenovati cviček.

Wine is an alcoholic beverage made with alcoholic fermentation of grape juice of cider. The word is derived from the latin term vinum, relating to either wine of the grapevine plant. The process of alcoholic fermentation is supported by microorganisms (yeast) that slowly transform sugar into alcohol. Cviček comes from the Lower Carniolan wine-growing district, which represents a part of the Posavje wine-growing region. Lower Carniola is the largest winegrowing region in Slovenia, stretching along the right banks of the Sava river, along the Krka river, and along the Gorjanci hill range, all the way to the Croatian national border in the south-east. Aside from the Tuscan chianti, cviček is the only wine in the world that comprises both red and white grape varieties. It bears the characteristics of a red wine, for it contains approximately 65 % of red grape varieties – mostly Žametovka and Blue Franconian – and roughly 35 % of white grape varieties – namely Kraljevina, Italian Riesling, Plavac Mali, Sylvaner, and Gouais Blanc. Even though some wines might consist of similar varieties, they must not be named cviček.

Od leta 2001 je cviček tudi zakonsko zaščiten z oznako **priznanega tradicionalnega poimenovanja**. Je svetlo rdeče barve, prijetnega kiselkastega okusa, gladko, brez izrazite trpkosti in je vselej suho vino. Ima nizko vsebnost alkohola (od 8,5 do 10 % vol.), zato je predvsem lahko in pitno vino. Zaradi svoje pitnosti, svežine in gladkosti je cviček idealno vino za vsakodnevno vsekakor zmerno uživanje. Suho vino, ki ima tudi precej nevtralen karakter. S temi lastnostmi se mu odpira široka paleta hrane, h kateri se zelo dobro poda. Seveda pa vedno navduši ob tradicionalni slovenski hrani, ko postrežemo meso z zeljem in krompirjem.

Cvičku med vini pripisujejo še posebej veliko zdravilnih učinkov. Več kisline in nižja stopnja alkohola sta danes njegova prednost, nekoč pa sta ga odprava na obrobje slovenskih vin. Zaradi več kisline je priporočljiv za sladkorne bolnike. Nižja stopnja alkohola pa ga uvršča med dietetična vina. Vsebuje flavonoidne snovi, ki pozitivno vplivajo na zdravje, saj zmanjšajo kardiovaskularna tveganja. Cviček ugodno vpliva na prebavo, pospešuje tek, preprečuje nespečnost in krepi krvni obtok.